

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 59.134 van 22 april 1996
in de zaken A. 66.468/X-5936
66.511/X-5938
66.512/X-5939.**

- In zake :
- I. de v.z.w. Landelijke Vereniging van de Meester Elektriciens van België, die woonplaats kiest bij Advocaten C. DE WOLF en H. VAN HOOGENBEMT, kantoor houdende te BRUSSEL, Tervurenlaan 268a,
 - II. de v.z.w. Nationaal Verbond der Zelfstandige Elektriciens en Handelaars in Elektrische Toestellen, die woonplaats kiest bij Advocaten C. DE WOLF en H. VAN HOOGENBEMT, kantoor houdende te BRUSSEL, Tervurenlaan 268a,
 - III. de v.z.w. de Nationale Federatie van Installateurs-Elektriciens in de Nijverheid en het Bouwbedrijf, die woonplaats kiest bij Advocaten C. DE WOLF en H. VAN HOOGENBEMT, kantoor houdende te BRUSSEL, Tervurenlaan 268a

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Sociale Zaken, die woonplaats kiest bij Advocaat J.L. JASPAR, kantoor houdende te BRUSSEL, Sint-Bernardusstraat 98.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien de verzoekschriften die door Advocaten C. DE WOLF en H. VAN HOOGENBEMT op 20 november 1995 namens de v.z.w. Landelijke Vereniging van de Meester Elektriciens van België, en op 22 november 1995 namens de v.z.w. Nationaal Verbond der Zelfstandige Elektriciens en Handelaars in Elektrische Toestellen en

de v.z.w. de Nationale Federatie van Installateurs-Elektriciens in de Nijverheid en het Bouwbedrijf, werden ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van "artikel 1 (a) en artikel 2 van het koninklijk besluit van 19 juli 1995 (B.S. 23.09.1995) tot wijziging van artikel 19 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders";

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota's van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur J. STEVENS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 25 januari 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 25 maart 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad D. VERBIEST;

Gehoord de opmerkingen van Advocaten C. DE WOLF en H. VAN HOOGENBEMT, die verschijnen voor de verzoekende partijen, en van Advocaat K. WINTER die, loco Advocaat J.L. JASPAR verschijnt voor de verzoekende partij;

Gehoord het eensluidend advies van J. STEVENS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de samenvoeging.

Overwegende dat er grond is tot samenvoeging van de bij de voormelde verzoekschriften ingediende schorsingszaken; dat immers in de drie zaken het voorwerp van de vordering, de aangevoerde middelen en het geschetste nadeel gelijkkluidend zijn;

2. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaken als volgt kunnen worden samengevat :

2.1. Alvorens het werd aangevuld door het bestreden besluit, bepaalde artikel 19, § 2, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders wat volgt :

"Met afwijking van voornoemd artikel 2, lid 1, (van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers) worden niet als loon aangemerkt : ... 4° de bedragen die gelden als terugbetaling van de kosten die de werknemer heeft verricht om zich van zijn woonplaats naar zijn werkplaats te begeven, alsook de kosten die ten laste van zijn werkgever vallen".

2.2. Luidens de in het administratief dossier neergelegde nota van de Minister van Sociale Zaken aan de Ministerraad is het bestreden besluit ontworpen "met het oog op juridische rechtszekerheid" en teneinde tegemoet te komen aan bezwaren van het Rekenhof.

2.3. In een mededeling van 17 februari 1994 aan voornoemde minister stelt het Rekenhof vast dat geen sociale zekerheidsbijdragen worden geheven op de mobiliteitsvergoedingen die worden toegekend aan werknemers uit het bouwbedrijf, hetgeen volgens het Hof een onregelmatigheid is omdat :

- "1) de mobiliteitsvergoeding klaarblijkelijk een bijdrageplichtig loonbestanddeel vormt in de zin van artikel 2 van de wet van 12 april betreffende de bescherming van het loon der werknemers;
- 2) de uitzonderingsbepalingen van artikel 19, § 2, 4°, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, hier niet kunnen gelden aangezien de mobiliteitsvergoeding wordt toegekend hetzij bovenop de vergoeding voor reiskosten, gebaseerd op de prijzen van het openbaar vervoer, hetzij zelfs zonder dat de werknemer werkelijk kosten draagt (in geval van vervoer georganiseerd door de werkgever);
- 3) gelijknamige en gelijkaardige vergoedingen toegekend in diverse andere bedrijfssectoren door de Rijksdienst wel steeds als bijdrageplichtige loonbestanddelen worden beschouwd (cfr. de ondernemingen uit de elektriciteitssector)".

2.4. In een collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de arbeidsorganisatie inzake vervoerkosten, mobiliteitstegemoetkomingen, kosten en vergoedingen voor verplaatsingen, die op 23 september 1987 gesloten werd in het paritair Subcomité voor de electriciens : installatie en distributie, en die algemeen bindend werd verklaard bij koninklijk besluit van 11 juli 1988, werd in de betaling van bepaalde "mobiliteitstegemoetkomingen" voorzien. Daaronder dienden luidens artikel 9 van die overeenkomst te worden verstaan de tegemoetkomingen voor werklieden die zich van hun woonplaats naar de werf begeven of van de ophaalplaats naar de werf gevoerd worden voor zover de werf niet de aanwervingsplaats van die werklieden is. Volgens de verwerende partij voldoen deze vergoedingen niet aan de voorwaarde gesteld bij

artikel 19, § 2, 4°, van het aangehaald koninklijk besluit van 28 november 1969, aangezien zij geenszins enkel de reële kosten van werknemer dekken, en werden zij door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid steeds als loon beschouwd, ook voordat het genoemde besluit met de bestreden bepalingen werd aangevuld.

2.5. Naar hetgeen zij in haar feitenrelaas betoogt, was de verwerende partij van oordeel dat de discussie rond de toepasselijkheid van voornoemd artikel 19 op bepaalde mobiliteitsvergoedingen ten onrechte werd uitgebreid tot mobiliteitsvergoedingen die louter kostenvergoedend waren en heeft zij daarom het artikel 19 aangevuld met een uitdrukkelijke vermelding van de mobiliteitsvergoedingen die manifest louter kostenvergoedend waren en die ook reeds jarenlang als dusdanig beschouwd werden.

2.6. Het bestreden besluit bepaalt wat volgt :

"(...)

Overwegende dat de betrokkenen onverwijld op de hoogte moeten gebracht worden van de bedragen die niet begrepen moeten worden in de bezoldiging, die als basis dient voor de inning van de bijdragen voor sociale zekerheid;

(...)

Artikel 1. Artikel 19, § 2, 4°, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wordt aangevuld met het volgende lid :

'Wordt gelijkgesteld met een terugbetaling van de kosten, in de zin van het eerste lid, de mobiliteitsvergoeding die wordt betaald aan de werknemers bij toepassing van een forfaitaire regeling van terugbetaling van verplaatsingskosten, in gebruik in bedrijfstakken waar de werkplaats niet vast bepaald is, in zoverre volgende voorwaarden vervuld zijn :

a) de forfaitaire regeling van terugbetaling moet zijn ingesteld vóór 1 januari 1980 en sedertdien zijn toegepast zonder onderbreking;

b) de forfaitaire regeling van terugbetaling en de vergoedingen die zij vaststelt moeten worden omschreven bij collectieve arbeidsovereenkomsten,

gesloten in de schoot van een paritair orgaan en algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit;

c) het bedrag van de vergoeding mag de som van 3 frank per kilometer afstand tussen de woonplaats en de werkplaats, te berekenen op de afstand heen en terug, niet overschrijden'.

Artikel 2. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 juli 1992".

3. Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing.

3.1. Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt waarin zij aanvoert dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het annulatieberoep; dat er vooralsnog geen noodzaak bestaat om over de aangevoerde exceptie uitspraak te doen; dat een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie slechts noodzakelijk zou zijn indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, te dezen niet het geval is;

3.2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.3. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de verzoekende partijen omtrent het nadeel in het verzoekschrift doen gelden wat volgt :

"De bestreden bepalingen van het Koninklijk Besluit beschouwen op onwettelijke wijze de forfaitaire verplaatsingsvergoeding die de leden van Verzoekende partij hebben ontvangen als loon, vervat in de berekeningsbasis voor de sociale zekerheidsbijdragen. Hierdoor brengt Mevrouw de Minister van Sociale Zaken

een schade teweeg die niet alleen moeilijk te herstellen is, maar bovendien zeer ernstig is.

Daar de bestreden bepalingen van het Koninklijk Besluit, bij afwezigheid van schorsing, onmiddellijk in werking treedt, zullen de bevoegde diensten onmiddellijk kunnen over gaan tot de inning van de achterstallige sociale bijdragen, meer nog, de navorderingen en regularisaties zullen kunnen teruggaan tot 1 juli 1992. Het is duidelijk dat deze inning, zelfs indien ze na verloop van enkele jaren onwettig blijkt te zijn, onmiddellijk een schokgolf in de bedrijfssector van de leden van Verzoekende partij zal teweeg brengen. De leden van Verzoekende partij zullen dadelijk substantiële sommen moeten neertellen om zich van hun sociale verplichtingen te kwijten. De ingeroepen uiterst dringende noodzakelijkheid door Mevrouw de Minister is een ontegensprekelijk bewijs van het feit dat zij zo snel mogelijk tot de toepassing wenst over te gaan wat a contrario voortvloeit uit de overweging dat de 'betrokkenen onverwijld op de hoogte moeten gebracht worden van de bedragen die niet begrepen moeten worden in de bezoldiging, die als basis dient voor de inning van de bijdragen voor sociale zekerheid'.

Het uiterst flagrante karakter van de onwettelijkheid van de bestreden bepalingen van het Koninklijk Besluit zal voor de leden van Verzoekende partij tot gevolg hebben dat hun werknemers (terecht) met ongeloof, zelfs verbijstering, kennis zullen nemen van de ontstane juridische gevolgen, temeer daar hun collega's, tewerkgesteld onder identieke omstandigheden in andere bedrijfssectoren hoegenaamd geen wijziging in hun verloningssituatie zullen ondergaan. Tengevolge van de actueel geldende bevriezing van de bezoldigingen, zullen de leden van Verzoekende partij zelfs niet in de mogelijkheid zijn om het door hun werknemers geleden verlies desgevallend te compenseren door een loonsverhoging, zo zij dit al zouden wensen om het gerezen ongenoegen te bedaren.

Het hoeft dan ook geen betoog dat, ten gevolge van het manifest discriminerend karakter van de aangevochten bepalingen van het Koninklijk Besluit, Verzoekende partij een zeer ingrijpende en substantiële schade zal lijden, die zelfs ingeval van een vernietigingsarrest, redelijkerwijze niet volledig zal kunnen worden gecompenseerd door een financiële vergoeding; dat een onverwijld schorsing van de bestreden bepalingen van het Koninklijk Besluit dan ook volstrekt gerechtvaardigd is";

3.4. Overwegende, wat de mogelijkheid betreft dat de toepassing van de bestreden bepalingen zal leiden tot inning en navordering lastens de leden van de verzoekende partijen van sociale bijdragen op bepaalde

tegemoetkomingen, dat dit nadeel een financieel nadeel is; dat zulk nadeel in beginsel niet moeilijk te herstellen is; dat de verzoekende partijen niet aantonen dat het te dezen anders zou zijn; dat ten onrechte betaalde bijdragen na een gebeurlijke vernietiging van de bepalingen op grond waarvan zij zijn gevorderd kunnen worden terugbetaald; dat de verzoekende partijen overigens geen concrete gegevens of enige berekening aanvoeren waaruit de omvang van dit nadeel blijkt; dat zij zich bepalen tot algemene verwijzingen naar een "schokgolf in de bedrijfssector" en naar "substantiële sommen" die dadelijk zouden moeten worden betaald door hun leden; dat bijgevolg niet alleen het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel niet is aangetoond maar evenmin de ernst van dat nadeel;

Overwegende, wat "het ongeloof, de verbijstering" en het "verlies" betreft in hoofde van de werknemers van de leden van de verzoekende partijen, dat dit nadeel niet het persoonlijk nadeel is, in beginsel vereist om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden bepaling te kunnen vorderen; dat de verzoekende partijen zelf in hun inleidende verzoekschriften hun statutair doel immers omschrijven als het behartigen van de belangen van de "werkgevers" in de sector; dat belangen die louter aan de werknemers kunnen worden toegerekend daaronder in principe niet kunnen begrepen worden;

Overwegende dat de bewering van de verzoekende partijen dat zij "ten gevolge van het manifest discriminerend karakter van de aangevochten bepalingen" een "zeer ingrijpende en substantiële schade zullen lijden, die zelfs ingeval van een vernietigingsarrest, redelijkerwijze niet volledig zal kunnen worden gecompenseerd door een financiële vergoeding", door geen enkel concreet gegeven wordt gestaafd, noch wat de omvang van die schade noch wat het moeilijk te herstel-

len karakter daarvan betreft; dat dit nadeel niet is aangetoond;

Overwegende dat aldus niet voldaan is aan één van de cumulatieve voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De zaken A. 66.468/X-5936, A. 66.511/X-5938 en A. 66.512/X-5939 worden gevoegd wat de vorderingen tot schorsing betreft.

Artikel 2.

De vorderingen tot schorsing worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tweeëntwintig april 1900 zesennegentig, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	D. VERBIEST,	staatsraad,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

G. BAETEMAN.